07.09.2021

Pormestari

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
Honkanen Tiina
00102 Eduskunta

96 §
Lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta

HEL 2021-009740 T 06 00 03

Päätös

Pormestari antoi eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien tartuntatautilain 58 d §:n muuttamista ja lausuu kunnioittaen mielipiteenään seuraavaa.

Helsingin kaupunki haluaa aluksi kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ei ole millään tavalla huomioitu yhtenevää lausunnon antajien palautetta hallituksen esityksen luonnosvaiheessa.

Lausunnon antajat kiinnittivät kriittistä huomiota siihen, että lähikontaktin määritelmää ei voida hallintopäätöstä tehtäessä määritellä erilaiseksi tilaisuus- tapahtuma- tai jopa tilakohtaisesti ainakaan ilman määritelmää täsmentävää asetusta tai valtakunnallista kattavaa ohjeistusta.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan ehdotettavat muutokset soveltamiskriteeristöön ovat kannatettavia ja sopivat nykyiseen epidemiatilanteeseen ja rokotuskattavuuden nousuun aiempaa kriteeristöä paremmin.

Helsingin kaupunki kannattaa lähtökohtaisesti myös muutosta, jossa jätetään lakitekstin tasolla lähikontaktin määritelmä avoimeksi. Tämä mahdollistaa ajantasaisen asiantuntijatiedon hyödyntämisen siinä, minkälaisen kontaktin välttäminen on kulloisessakin epidemiatilanteessa välttämätöntä.

Kaupunki kuitenkin katsoo, että muutoksen tarkoitus jää vielä epäselväksi siltä osin, kun hallituksen esityksessä mainitaan erot tilojen ominaisuuksissa, niiden käyttötarkoituksessa ja tapahtumien luonteessa, ja

niiden huomioiminen päätöksenteossa. Jos lähikontakti olisi määriteltävissä eri tavalla erilaisissa tiloissa tai varsinkin eriluonteisissa tilaisuuksissa, tulisi tätä täsmentää säännöksen perusteluissa. Mahdollinen tilojen tai tilaisuuksien erilainen kohtelu tulee päätöksenteossa pystyä perustelemaan selkeästi ja hyväksyttävästi, ja olla valvottavissa. Jotta säännös tulee valtakunnan tasolla samankaltaisesti ja yhdenvertaisesti sovellettavaksi, on vähintäänkin valtakunnallinen ohjeistus välttämätöntä.

Toisaalta lähikontaktille on annettu hallituksen esityksessä (s. 11) hyvin täsmällinen tulkinta. ”Lähikontaktilla tarkoitettaisiin fyysisen kosketuksen lisäksi ainoastaan hyvin lähekkäistä oleskelua esimerkiksi ruuhkaisissa jonotustilanteissa.” Tämä on omiaan lisäämään epäselvyyttä siitä, voidaanko ylipäätään, tai millaisia joustavampia tila- tai tapahtumakohtaisia lähikontaktin määritelmiä alueilla voitaisiin tehdä.

Helsingin kaupunki kannattaa sitä hallituksen esityksestä ilmenevää lähtökohtaa, että valtakunnallista ohjeistusta antaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Jotta 58 d §:ää voitaisiin soveltaa yhdenvertaisella tavalla, tulisi annettavan ohjeistuksen kattaa laajasti 58 d §:n soveltamistilanteet sekä kuhunkin tilanteeseen tai tilaan soveltuvat lähikontaktin määritelmät, mikäli lähikontaktin määritelmää ei säädetä asetustasoisesti.

Tartuntatautilain niin sanotut kirjainpykälät ovat jatkumo ja yhden pykälän muuttaminen aiheuttaa herkästi sisäisiä ristiriitaisuuksia säännöksiin. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan nykyiset säännökset tulisi joka tapauksessa pian korvata kokonaan uusilla säännöksillä, joilla voitaisiin säätää tarkoituksenmukaisemmista asiakastilojen ja toimintojen terveysturvallisen järjestämisen edellytyksistä. Keinovalikoimaan tulisi lisätä esimerkiksi toiminnanharjoittajien mahdollisuus edellyttää asiakkailtaan kasvomaskia joissain tilanteissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Laine, Yhteyspäällikkö, puhelin: 09 310 36172
hanna.e.laine(a)hel.fi

Liitteet

1	Ennakkotieto 5.9.2021, etäkuuleminen 8.9.2021, saate
2	Hallituksen esitys tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.09.2021

Pormestari

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Sosiaali- ja terveysvaliokunta	Esitysteksti

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 7.9.2021.

Pormestari

Pormestari

Lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta

HEL 2021-009740 T 06 00 03

Päätösehdotus

Pormestari antoi eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien tartuntatautilain 58 d §:n muuttamista ja lausuu kunnioittaen mielipiteenään seuraavaa.

Helsingin kaupunki haluaa aluksi kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ei ole millään tavalla huomioitu yhtenevää lausunnon antajien palautetta hallituksen esityksen luonnosvaiheessa.

Lausunnon antajat kiinnittivät kriittistä huomiota siihen, että lähikontaktin määritelmää ei voida hallintopäätöstä tehtäessä määritellä erilaiseksi tilaisuus- tapahtuma- tai jopa tilakohtaisesti ainakaan ilman määritelmää täsmentävää asetusta tai valtakunnallista kattavaa ohjeistusta.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan ehdotettavat muutokset soveltamiskriteeristöön ovat kannatettavia ja sopivat nykyiseen epidemiatilanteeseen ja rokotuskattavuuden nousuun aiempaa kriteeristöä paremmin.

Helsingin kaupunki kannattaa lähtökohtaisesti myös muutosta, jossa jätetään lakitekstin tasolla lähikontaktin määritelmä avoimeksi. Tämä mahdollistaa ajantasaisen asiantuntijatiedon hyödyntämisen siinä, minkälaisen kontaktin välttäminen on kulloisessakin epidemiatilanteessa välttämätöntä.

Kaupunki kuitenkin katsoo, että muutoksen tarkoitus jää vielä epäselväksi siltä osin, kun hallituksen esityksessä mainitaan erot tilojen ominaisuuksissa, niiden käyttötarkoituksessa ja tapahtumien luonteessa, ja niiden huomioiminen päätöksenteossa. Jos lähikontakti olisi määriteltävissä eri tavalla erilaisissa tiloissa tai varsinkin eriluonteisissa tilaisuuksissa, tulisi tätä täsmentää säännöksen perusteluissa. Mahdollinen tilojen tai tilaisuuksien erilainen kohtelu tulee päätöksenteossa pystyä perustelemaan selkeästi ja hyväksyttävästi, ja olla valvottavissa. Jotta säännös tulee valtakunnan tasolla samankaltaisesti ja yhdenvertaisesti sovellettavaksi, on vähintäänkin valtakunnallinen ohjeistus välttämätöntä.

Postiosoite PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi
Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia
Puhelin +358 9 310 1641 **Faksi** +358 9 655 783
Y-tunnus 0201256-6
Tilinro FI0680001200062637 **Alv.nro** FI02012566

Pormestari

Toisaalta lähikontaktille on annettu hallituksen esityksessä (s. 11) hyvin täsmällinen tulkinta. ”Lähikontaktilla tarkoitettaisiin fyysisen kosketuksen lisäksi ainoastaan hyvin lähekkäistä oleskelua esimerkiksi ruuhkaisissa jonotustilanteissa.” Tämä on omiaan lisäämään epäselvyyttä siitä, voidaanko ylipäätään, tai millaisia joustavampia tila- tai tapahtumakohtaisia lähikontaktin määritelmiä alueilla voitaisiin tehdä.

Helsingin kaupunki kannattaa sitä hallituksen esityksestä ilmenevää lähtökohtaa, että valtakunnallista ohjeistusta antaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Jotta 58 d §:ää voitaisiin soveltaa yhdenvertaisella tavalla, tulisi annettavan ohjeistuksen kattaa laajasti 58 d §:n soveltamistilanteet sekä kuhunkin tilanteeseen tai tilaan soveltuvat lähikontaktin määritelmät, mikäli lähikontaktin määritelmää ei säädetä asetustasoisesti.

Tartuntatautilain niin sanotut kirjainpykälät ovat jatkumo ja yhden pykälän muuttaminen aiheuttaa herkästi sisäisiä ristiriitaisuuksia säännöksiin. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan nykyiset säännökset tulisi joka tapauksessa pian korvata kokonaan uusilla säännöksillä, joilla voitaisiin säätää tarkoituksenmukaisemmista asiakastilojen ja toimintojen terveysturvallisen järjestämisen edellytyksistä. Keinovalikoimaan tulisi lisätä esimerkiksi toiminnanharjoittajien mahdollisuus edellyttää asiakkailtaan kasvomaskia joissain tilanteissa.

Esittelijän perustelut

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa hallituksen esityksestä tartuntatautilain 58 d § muuttamisesta 7.9.2021 klo 14.00 mennessä. Sosiaali- ja terveysvaliokunta käsittelee kiireellisenä asiana tartuntatautilain 58 d §:n muutosta koskevan hallituksen esityksen.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Laine, Yhteyspäällikkö, puhelin: 09 310 36172
hanna.e.laine(a)hel.fi

Liitteet

1 Ennakkotieto 5.9.2021, etäkuuleminen 8.9.2021, saate

Pormestari

2 Hallituksen esitys tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Sosiaali- ja terveysvaliokunta	Esitysteksti